

Küldött

A Veszprémi Főegyházmege lapja

III. évfolyam 3. szám, 2014 nyár

HITTANOS TALÁLKOZÓ VÁRPALOTÁN

A Veszprém Főegyházmegyei hittanos Találkozót idén május 31-én rendezték meg Várpalotán. Az egyházmegye egész területéről több mint 500 hittanos érkezett a találkozóhoz otthont adó Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskolába. A plébániatemplomban érseki szentmisével kezdték a napot, majd a szentmise végén a hittanverseny Rajzpályázatának és Vallomáspályázatának eredményhirdetése és díjkiosztása következett. Az idei találkozó vendége Lendvai Zoltán rédicsi plébános volt, aki gördesztkás bemutatóval gazdagított előadást tartott. Bátor jelentkezők ki is próbálhatták Zoli atya gördesztkáját. A nap folyamán versenyek, tudáspróbák várták a hittanosokat.

Küldött: A Veszprémi Főegyházmegye lapja. Megjelenik kéthavonta. Kiadja a Szaléziánium Érsekségi Turisztikai Központ, 8200 Veszprém, Vár u. 31. Tel.: 88/580-528. Fax.: 88/580-529, e-mail: kuldott@veszpremiersekseg.hu. A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Márfi Gyula érsek, dr. Mail József, Pálfalviné Ősze Judit. Munkatársak: Vas-Csitei Tímea, dr. Léner-Pintér Sára, Németh Erika, Földi Gábor, Nagy Zoltán. Fotó: Nagy Lajos, Szaléziánium. Kéziratokat és fotókat nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A kéziratok rövidítési jogát fenntartjuk. Az újságban található cikkek a forrás megjelölésével szabadon felhasználhatók. Lapzárta: A megjelenést követő hónap 15. napja.

JÚNIUS, A SZENTELÉSEK HÓNAPJA

Június kétségkívül az egyik legszebb és legnehezebb hónap nekünk, papoknak és nekem, mint püspöknek is. Ilyenkor vannak a tanévzáró ünnepek, a Te Deum-ok, ilyenkor tarjuk az egyházmegye papjainak és hitoktatóinak lelkigyakorlatát, június végéig tartanak a bérmálások, és általában júniusban van a papszentelés is.

Idén június 20-án hármass papszentelésre kerül sor a veszprémi székesegyházban: Darnai János, Megyesi Ferenc és Szeghy Csaba diakónus testvéreink részesei lesznek a papszentelés kegyelmében.

Miért akarnak ők papok lenni? Azért, mert megérintette lelküket a Szentlélek közvetítésével Jézus szava: „Gyertek, kövessetek, és emberek halászává teszlek benneteket” (Mk 1,17). Ezek a testvéreink boldogok, hogy Krisztust követhetik, részesei lehetnek az ő tanítói, papi és pásztori küldetésének.

Ugyanaz az öröm tölti el lelküket, mint amely örömet betöltötte Elizeus próféta lelkét, amikor Illés ráterítette köpenyét. Elizeus örömeiben levágott egy pár ökröt, megvendégelte a környezetében lévő embereket, és követte Illést (vö. 1 Kir 19,19-21). Ugyanígy látta vendégül Lévi is Jézust - sok várossal és bűnösrel együtt - miután a Mester meghívta őt (vö. Mk 2,14-15).

Sem ők, sem Péter és társai nem egyezkedtek Jézussal a napi munkaidőről, a heti szabadnapról, a fizetésről és pótlékról, munkaruháról meg egyébektől, mert lelkük tele volt örömmel és hálával. Szerencsésnek érezték magukat, hogy Izrael sok-sok hívő férfija közül rájuk esett az Úr választása,

Az viszont igaz, hogy később Péter felteszi a kérdést: „Nézd, mi mindenünket elhagytuk, és követtünk téged. Mi lesz hát a jutalmunk?” (Mt 19,27.) Jézus válasza a mai apostoloknak is szól: „Bizony mondom nektek, ti, akik követtetek, a megújulásakor, amikor az Emberfia dicsőséges trónjára ül, ti is ott ültök majd velem tizenkét trónon, és ítélni fogtok Izrael tizenkét törzse fölött. Aki nevéért elhagyja otthonát, testvéreit, nővéreit, apját, anyját, feleségét, gyermekeit vagy földjét, százannyit kap, s az örök élet lesz az öröksége” (Mti 19,28,29). Márk evangéliuma kihangsúlyozza, hogy ez a jutalom nemcsak a halál után lesz a tanítványok osztályrésze, hanem már „most ezen a világon” (Mk 10,30).

Valóban: a jó lelkipásztor, bár a keresztek, az üldözést nem kerülheti el (vö. uo.), már itt a földön megtapasztalhatja munkájának eredményeit: a jó híveket, a saját gyermekeket nem nevelő, cölibátusban élő papokat is atyjuknak, testvérüknek és gyermeküknek érzik. És a halálból feltámadt Krisztus dicsőségében való részesei sem csak „a távoli jövő zenéje”, hiszen a krisztuskövetők a hit által már most - a szónak egy bizonyos értelmében - ott ülnek Jézus jobbán a mennyben (vö. Ef 2,6-7).

„Nevetek föl van jegyezve a mennyben” (Lk 10,20). Ez a papi szolgálát végső jutalma, de ez motiválja a világi krisztushívőket is keresztény életükben. Várunk az új ég és az új föld, a fények városával és az atyai házzal, ahol „felragyog számunkra Isten fényes dicsősége Jézus Krisztus arcán” (vö. 2 Kor 4,6).

(Megjegyzés: jelen írásomban felhasználtam Dr. Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök rekollektív gondolatait.)

+ Márfi Gyula
veszprémi érsek

TE DEUM A PÁPAI MAGYAR INTÉZETBEN

A Pápai Magyar Intézet május 28-án este tanév végi hálaadását tartotta Rómában – tájékoztatta szerkesztőségünket Tóth Tamás, az intézet rektora.

Idén a Te Deum résztvevői a jezsuita rend központjában a rendalapítónak, Loyolai Szent Ignácnak a szobáit keresték fel, és a hálaadó szentmisét az abból a szobából később átalakított kápolnában tartották, ahol a baszk származású szent római évei alatt élt, és ahol 1556. július 31-én az Örökkévalóságba költözött.

A hálaadó szentmise főcelebránsa és szónoka a Pápai Magyar Intézetet felügyelő Vigilancia Bizottság elnöke, Szentmártoni Mihály jezsuita, volt. A Pápai Gergely Egyetem professzora homíliájában kiemelte, hogy Szent Ignác-ról „beszélhetünk mint konvertitáról,

mint misztikusról, mint rendalapítóról, mint pszichológusról”, mégis a legfontosabb támpontunk az lehet, hogy ő „műveiben élő szent”. Szentmártoni atya kiemelte Loyolai Szent Ignác híres felajánló imáját, amelyben felismerhetőek szentignáci lelkiség lényeges elemei:

Vedd, Uram,
és fogadd el teljes szabadságom,
emlékezetem, értelmem és
egész akaratom,
mindenem, amim van,
és amivel rendelkezem.
Te adtad nekem mindezt.
Neked, Uram, visszaadom.
Minden a Tiéd,
rendelkezzél velem
egészen akaratom szerint.
Add nekem szereteted és kegyelmed,
mert ez elég nekem.

A szentmisén jelen voltak a Vigilancia Bizottság tagjai, Kovács Gergely pápai káplán, a Kultúra Pápai Tanácsának irodavezetője, és Melo Lajos domonkos, a Santa Maria Maggiore-bazilika magyar gyóntatója. A Tóth Tamás pápai káplán, rektor által vezetett intézménynek ebben az akadémiai

évben három végzős növendéke van: Bokor Zoltán (Szombathelyi Egyházmegye) erkölcs-teológiát tanult, Felker Zsolt (Veszprémi Főegyházmegye) spiritualitást, Kelemen Imre (Esztergom-Budapesti Főegyházmegye) pedig liturgikus teológiát; ők hárman abban a megtiszteltetésben is részesültek, hogy a PMI növendékeiként a szerdai általános kihallgatás végén személyesen is köszönthették a Szentatyát. Rajtuk kívül Szakács Tibor (Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye) bibliikumot tanul, idén két pappá szentelésére készülő diakónust is befogadott az intézet, Lovassy Attilát (Váci Egyházmegye), aki patrisztikából készíti elő a doktorátusát, és Vízi Jánost (Egri Főegyházmegye), aki pasztorálteológiát tanul.

Forrás : Magyar Kurír

A SZENTATYA IMASZÁNDÉKAI

JÚNIUS

Általános imaszándék: hogy a munkanélküliek kapjanak támogatást és találjanak munkát ahhoz, hogy emberhez méltóan tudjanak élni.

Missziós imaszándék: hogy Európa újra felfedezze keresztény gyökereit a hívők tanúságtétele által.

JÚLIUS

Általános imaszándék: hogy a sportok üzése mindig jó alkalom lehessen az emberek közötti testvériségnek és növekedésnek.

Missziós imaszándék: hogy a Szentlélek támogassa azoknak a testvéreknek a munkáját, akik a legszegényebb országokban hirdetik az evangéliumot.

AUGUSZTUS

Általános imaszándék: hogy a menekültek, akiket erőszak fenyeget és házaik elpusztulnak, nagylelkű fogadtatásra leljenek és jogaik védelmére.

Missziós imaszándék: hogy a keresztények Óceániában örömteli hirdetői legyenek hitüknek minden ember számára a régiójukban.

FERENC PÁPA TWITTER ÜZENETEIBŐL

„Ne álljunk ellen a Szentléleknek, legyünk engedelmesek cselekvésének, amely megújít bennünket, az Egyházat és a világot.”

A ma este kezdődő brazil labdarúgó-világbajnoksággal kapcsolatosan üzent a Szentatya:

„Kívánok mindenkinek az igazi testvériség szellemében játszott csodálatos világbajnokságot!”

„Ne beszéljünk mások háta mögött, hanem mondjuk meg nyíltan, amit gondolunk.”

„A béke Isten ajándéka, de szükség van hozzá elkötelezettségünkre. Legyünk a béke emberei imában és tettekben.”

„Olykor bezárkózunk önmagunkba... Urunk, segíts nekünk, hogy kilépjünk mások felé, hogy szolgáljuk a gyengébbeket!”

„Az élet nehéz pillanataiban a keresztény ember Isten Anyjának palástja alatt talál menedéket.”

„Minden keresztény a munkahelyén tanúságot tehet Istenről szavaival és mindenekelőtt becsületes életével.”

DIAKÓNUSSZENTELÉS 2014

*Dr. Márfi Gyula érsek 2014. május 30-án,
a Szent Mihály Bazilikában ünnepi szentmise keretében szentelte diakónussá Östör Dánielt,
a Boldog Gizella Szeminárium papnövendékét. A felszentelt így vall hivatásáról:*

Érdemes bízni az Egyházban

A diakónusi szolgálatról már az Apostolok Cselekedeteiben is olvashatunk. Amikor a keresztény közösség olyan nagyra nőtt, hogy a tanítványok nem tudtak kellő figyelmet fordítani az alamizsnaosztásra, kiválasztottak maguk közül hét férfit, akit kifejezetten ezzel a feladattal bízta meg. A diakónusok tehát ezen hagyomány alapján szolgálataira vannak szentelve, még hozzá az evangélium hirdetésével, a szentmisében való szolgálattal és a szeretetszolgálattal.

Akik a papságra készülnek, először diakónussá szentelik őket. Fontosnak tartom, hogy egész papi életünk alatt megmaradjon a diakóniának a lelkülete. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy ez nem megy önerőből. Úgy kell szolgálnunk a papságban az embereket, hogy először mi magunk Istenre tekintünk, vele szoros barátságba kerülünk, hogy ő adjon erőt és forrást a mindennapi munkához.

Sok megpróbáltatáson kell végigmenni, amíg az ember eljut a szentelésig. Nekem sok erőt adott, hogy voltak és vannak papi példaképeim, olyan nagyszerű emberek, akik már a szentelést megelőző években is úgy tekintettek rám, mint testvérré, sőt mint barátára. Ők olyan papok, akik csendesen, életükkel tesznek tanúságot amellet, hogy érdemes bízni az Egyházban, és ezen keresztül szorosabban kapcsolódnunk Istenhez. Bár tökéletlen, mint szervezet, tökéletlen, mint emberek társasága, de mégis szent, mint Krisztusra alapozott épület. Annyira biztató, hogy minden tökéletlenségemmel ebbe a szent Egyházba épülhetek!

Azt mondják, 20-25 éves kor a legideálisabb arra, hogy elköteleződjünk akár a házasságban, akár a papságban. A diakónusszentelés nagy fordulópontra számomra, hiszen örökre elköteleztem magam. Jó pár éve megérlelődött ez a döntésem, és már bennem volt a vágy, hogy a fogadalomtétellel megpecsételjem ezt az „igent”. Nem lehetek elég hálás Érsek atyának és Elöljáróimnak, akik bizalmat szavaztak nekem, és támogattak ebben a döntésben. Hálás vagyok az atyáknak is, akik szavaikkal és jelenlétükkel biztosítottak arról, hogy örömmel fogadjak körükben, és imádságaikkal továbbra is támogatnak. Egyáltalán nem mindegy, hogy az embert körülvevő közösség lebéntja, vagy segíti a kibontakozásban. Azt gondolom, bennük – a papságban – egy új családot is kaptam. Egy kedves ismerősöm a szertartás kapcsán a közösségi jelleget emelte ki. Szeretetteljes, családias légkör volt, ami meggyőződésem szerint minden szertartás lényege kell, hogy legyen.

Ha az atyák és a hívek egy szívvel tudnak jelen lenni egy szentmisén, az a legnagyobb jele Isten szeretetének itt a földön.

A szentelés azonban nem csak egy fogadalomtétel. Érsek atya által a Szentlélek ajándékában valódi kegyelmet kap az ember arra, hogy egy életen keresztül kitaróan és rendületlenül szolgálhasson. A szentelés különös módon kapcsol be a Szentháromság szeretetközösségébe, ami örök jegyként a felszentelt lelkén marad. Hálás vagyok, hogy a szemináriumi Elöljárók

olyan körülményeket biztosítottak, melyben átímadkozhattam és felkészülhettem ennek a kegyelemnek a befogadására. Nem gondolom, hogy a szenteléssel célba értem, inkább azt mondanám, hogy egy új szakasza kezdődött meg az életemnek. Nagy felelősség és kihívás, hiszen ma nem könnyű papnak lenni, az evidenciák felhígultak, új „hero”-kat kell elemeznünk, új modellek vannak kialakulóban. Én szeretnék inkább a Szentlélekre hallgatni, szeretnék a Szentháromság alapzatán állni, hiszen ez az a „köszikla” melyre érdemes építeni. A szentelés alatt a Mindenszentek litániáját leborulva imádkoztam, együtt a jelenlévő közösséggel. Azt szeretem a szentekben, hogy nem akarnak „a saját képükre és hasonlatosságukra” formálni, egyszerűen csak próbálnak meghívni erre a belső, dinamikusán táguló szeretetkapcsolatra. Ott, leborulva Isten és az Anyaszentegyház előtt őszintén tudtam kérni őket, könyörögjenek értem, hogy jó szolga lehessenek.

PAPSZENTELÉS 2014

Június 20-án, lapunk megjelenésekor szenteli pappá Márfi Gyula érsek Darnai János, Megyesi Ferenc és Szeghy Csaba diakónusokat a veszprémi Szent Mihály Bazilika Főszékesegyházban. Az alábbiakban a szentelendők vallomásait olvashatják a pappá szentelésük kapcsán.

MEGYESI FERENC

1987-ben, Várpalotán születtem, és ott is nevelkedtem. A szerkesztők azt kérték, hogy írjak hivatásomról, hivatásom történetéről. Gyermekkoromtól kezdve vallásosan neveltek szüleim és nagymamám. Szüleim viccesen szokták megjegyezni: „Te még járni is a templomban tanultál meg.” Ennek ellenére nagyon sokáig nem is gondoltam a papi hivatásra, annak ellenére, hogy nagyon sok ismerősöm mondta: „Belőled úgys pap lesz!”

Ha valaki azt kérdezi tőlem, mikor érezted először azt, hogy az Isten hív, igazándiból nem tudok egy konkrét eseményt, időpontot mondani. Ha valamihez mégis kötni szeretném, talán az első római zárándoklatomat említeném meg, amikor a szálláson, egy kicsi kápolnában virasztva kezdett bennem valami bontakozni. De valójában a hivatás kialakulása egy hosszú folyamat, melynek végén az ember kimondja: „Követlek téged, Uram!” Ezt kimondva kezdhet bele az ember az igazi készületbe. Ez a készület egyáltalán nem egy egyszerű, lineáris folyamat. Az én utam sem volt egyszerű. A szemináriumban eltöltött két év után kértem Érsek Úrtól egy évet arra, hogy újra átgondolhassam hivatásomat. Ez az év nagyon tanulságos volt számomra, hiszen ekkor halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek mentorálásával foglalkoztam. Ez a kitekintés nagyon sokat adott hozzám, hiszen rádöbbentett, hogy milyen sorsok, milyen életek vesznek körül mindannyiunkat, amikről sokszor nem is tudunk. Sok élménnyel gazdagodva, egy más emberként tudtam újra beköltözni a szemináriumba, és folytatni a tanulmányaimat.

Itt szeretném megragadni az alkalmat a köszönetnyilvánításra. Hálás vagyok Istennek, hogy meghívott a szolgálatára. Köszönöm szüleimnek és nagymamának, hogy mindig mellettem álltak

Szeghy Csaba, Darnai János és Megyesi Ferenc a nagycsütörtöki olajszentelési mise után

és támogattak. Ugyanitt szeretném köszönetemet kifejezni volt plébánosomnak, Nagy Károly atyának, hogy papi mintaképpül állt előttem, és mellettem állt egész eddigi életem alatt. Végül köszönetemet szeretném kifejezni mindenkinek, aki az Úr oltárához segített, akár tetteivel, akár imáival.

Most a szenteléssel egy fontos állomáshoz érkezett el életem. Miután a Facebook-on meghívtam az ismerőseimet a papszentelésre, kaptam egy üzenetet: „Örülök, hogy elérted a célokat!” Nagyon elgondolkoztam ezen, hiszen én egyáltalán nem mint elérendő, végső célra tekintettem a pappá szentelésemre, hanem egy egyszerű hivatás kezdetére.

SZEGHY CSABA TAMÁS

Minden ember életében van olyan időszak, amit soha sem tud elfelejteni. Számomra ez az a nap, papszentelés és az újmise napja, amely meghatározó emlék marad, és mindvégig elkísér életemben és utamon. Azért hogy itt lehetek, először is szeretnék köszönetet mondani a Mindenható Istennek, Isten után Szüleimnek tartozom hálával, köszönetet mondok Tanárainknak, Elöljáróimnak,

Kispaptársaimnak, és mindazoknak, akik eljöttek ide és velem ünnepelnek. Nagyon boldog kettő évet töltöttem el itt a Boldog Gizella szeminárium falai között amire, szívesen emlékezem vissza.

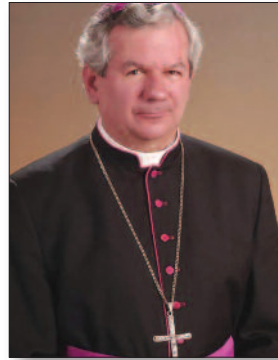
Köszönöm mindenkinek, hogy segített, szeretetével kísért, és biztatott akkor is, amikor elfáradtam. Köszönöm, hogy imáikkal közbenjártatok értem, hogy az Úr oltáránál szolgálhassak. A Mindenható Isten áldása és szeretete kíséren titeket utatokon.

DARNAI JÁNOS

Ha őszinte akarok lenni, akkor bizony mindig egy kicsit zavarba jövök, amikor a hivatásomról kérdeznak. Valószínűleg azért, mert eseményekben olyan gazdag a hivatásom története, hogy nem tudom, hogy mit emeljek ki, és talán azért is, mert a kérdezők többnyire nem a felszínes dolgokra kíváncsiak, bármennyire is azt célozzák meg a kérdéseikkel. Hanem inkább arra, hogy hogyan élem meg ezt egzisztenciálisan. Ma szinte elképzelhetetlen az, hogy egy egészséges fiatal férfi cölibátusban akarja leélni az életét, hangzik el a felszínen, és a mélyben megmozdul az emberben az elköteleződéstől való félelem. Egy ilyen korban kell, avagy kellene papnak lenni, aki példaként áll az emberek előtt, mert hogy a hiteles példaképek felbecsülhetetlen értéket képviselnek ma hazánkban. Persze mielőtt összeroskadték az elképzelt hatalmas felelősség alatt, rá kell jönnöm arra, hogy nem egyedül állok a példaképek tömegében. Nem vagyok Atlasz a görög mitológia híres titánja, sokunk vállán nyugszik ez a teher. Más papokból, és civilekből áll ez a hatalmas tömeg, amely hasonló egy szépen szőtt szőnyeghez, amelyben minden egyes szálnak meg van a maga helye és szerepe, és együtt adják ki a szemnek tetszetős mintát. Ha úgy tetszik, meghívott az Isten arra, hogy szál legyek az idők során folyamatosan készülő szőnyegben, egyszeri és megismételhetetlen. Ebből a szempontból lényegtelenek az aprócska részletek, hogy Kisbéren születtem 1988. augusztus 31-én, és hogy hét évig egy nevelőotthonban nevelkedtem Peremartonban, majd hét év után nevelőszülőkhöz kerültem, akik egész eddigi életutamon szeretettel kísérték. Nem volna értelme életem szövetéből egy-egy szálát kiragadni, és azt mondani itt és itt érintett meg engem az Isten. Én sokkal jobban szeretem venni az egész eddig elkészült szövetet, és fölfedezni benne azt, hogy az Isten szeretete milyen különleges motívumokat, formákat vitt bele életem szövetébe. Kontextusaiban látni életem történéseit. Felfedezni, hogyan irányította és gondozta a bennem érlelődő hivatást plébánosom, Nagy József atya, és hogyan segített nekem hűségessé maradni Beke Zsolt atya, illetve hogyan tanított meg az élethosszig tartó önképzés fontosságára Varga István rektoratya, akiknek rendkívül hálás vagyok, és azt gondolom, hogy nem jutottam volna nélkülük a papszentelésig, mint ahogyan a szőlő sem hoz jó termést, ha nem gondozzák. Jó pásztorok révén tejjel tápláltak addig, amíg nem voltam elég erős a szilárd táplálékot venni, és fokozatosan nyitották ki a szememet a papi élet örömeire és nehézségeire. Most új feladat áll előttem. A tanulmányok után kilépni a szeminárium zárt közösségéből az egyházközségek világába, és Érsekhatya által nekem rendelt helyen szolgálni Krisztus kisedet nyáját. Ehhez kérem imádságaitokat!

BESZÉLGETÉS KISS-RIGÓ LÁSZLÓ SZEGED-CSANÁDI MEGYÉSPÜSPÖKKEL

Jelmondata: Erő, szeretet, józanság (vö. 2Tim 1,7: „...hiszen Isten nem a féltékenység lelkét, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét adta nekünk.”)

Folytatjuk interjú sorozatunkat, melyben ezúttal dr. Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspökkel beszélgettünk. Püspök úr volt a júniusi papi rekollekció előadója a Veszprémi Főegyházmegyében, melynek témája: A pap kötelessége és jutalma, melyben a lelkipásztori szeretet fontosságát hangsúlyozta.

Dr. Kiss-Rigó László püspököt az egyházmegyéről kérdeztük.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye 2030-ban lesz ezer éves, első püspöke Szent Gellért volt. Nagyon élénk kapcsolatainak a korábbi történelmi területével, a nagybecskereki, a temesvári és szabadkai egyházmegyékkel. Határai három megyére terjednek ki, a teljes Csongrád és Békés megye valamint Jász- Nagykun- Szolnok- megyére. Minden évben szentelnek új templomot, idén Nagylakon, ahol Trianon óta nem volt templom.

Főiskolát tartanak fenn Szegeden, amely most veszi át a szarvasi pedagógiai kart, Mezőtúron pedig a mezőgazdasági kart. Az egyházmegyében több szerzetesrend is működik jezsuiták, ferencesek, piaristák, domonkos nővérek, iskolanővérek, sok a misszionárius is.

Komoly hagyományokkal rendelkezik a pásztorális helynökség, amely a lelkipásztori munka segítségére jött létre Kondé Lajos helynök vezetésével.

Püspök Úr nagyon fontosnak tartja a sportot. A sport létfontosságú kell, hogy legyen minden ember életében, így a papokéban is. Manapság az emberek elkenyelmesedtek, egészségtelen életmódot folytatnak. Az egyházmegye labdarúgó akadémiát működtet Gyulán, ezzel is hangsúlyozva a rendszeres mozgás fontosságát.

Püspök úr zárásként elmondta, hogy a Toronyirány, a Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja olvasói nevében nagy szeretettel köszönti a Küldött olvasóit!

Dr. Kiss-Rigó László

1955. április 6-án született Budapesten. Gyermekkorára egy részét Indiában töltötte. Két év sorkatonai szolgálat után Esztergomban és Budapesten végezte teológiai tanulmányait.

1981. június 14-én szentelték pappá Esztergomban.

1982-ben teológiai doktorátust szerzett a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián, Budapesten.

Szécsényben, majd a budapesti Haller téri templomban volt káplán.

1983-tól 1985-ig a római Pápai Magyar Intézet ösztöndíjasa volt. A Lateráni Egyetemen szerzett egyházi licenciatást.

1985-től az esztergomi Szent Anna Plébánia káplánja, 1997-től plébánosa.

1986-tól az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanára, 2003-tól főigazgatója.

1991-től 2004-ig az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatóságának igazgatója.

1998-tól a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának tanára.

II. János Pál pápa 1994-ben pápai káplán címmel tüntette ki.

2004. február 21-én szentelték püspökké Esztergomban.

Megyéspüspök: 2006. augusztus 26-tól

BEPILLANTÁS ISTEN BENSŐ ÉLETÉBE

Vannak-e Istennek elleshető pillanatai? Nincsenek. Illetőleg van, de csak egyetlenegy, de ez az egy is egy örökkévalóságig tart!

Elképzelhetetlen számunkra az Isten élete. Az emberiség istenélményét megnézve két irányt találunk. Vagy az örök állandóság és változhatatlanság formájában képzelik el a mindenek fölött álló istenséget (sors, tao, nirvána...), vagy az örök mozgás és változás formájában (sokistenhívés, maga a mozgás vagy fejlődés...). De hogy e két irány egyidejű tud lenni Istenben, az nehezen fér meg a fejünkben. Misztérium. Hogy fér össze a ma és az örökkévalóság, a pillanat és a végtelenség, az idő és az időtlenség – erre nincs élményünk.

Emberi tudásunk teremtett tudás. Éppen ezért korlátok közé van szorítva értelmünk. A körülöttünk lévő világból is csak keveset tapasztalunk és értelmezünk emberi elménk időbeli korlátai miatt, akkor hogyan fog-nánk fel a mindenható és végtelen valóságot, aki Isten maga? Csak azokban az élethelyzetekben nyílik meg egy pillanatra Isten élete, amikor Isten-élményünk van.

A kereszténység hithirdetésében az Isten örökkévalóságát, változhatatlanságát hangsúlyozza. Így maradt meg a Dániel prófétától vett Ősereg képe sokak tudatában, aki mint szakállas öreg, túl van mindenben, bölcs nyugalommal és tehetetlenséggel szemléli a világ sorsát. Ez az elgondolás ma sokakban él Istennel kapcsolatban. Miért van ez a távolságtartás az ember részéről, amikor az Atya Jézusban egészen közel jött hozzánk?!

De az Isten él, és úgy él a Szentháromságban, hogy léte túlcsoordul önmagán. Az Atya nem szülte valamikor a Fiút, de szüli örökkévalóságában, és az életfakasztás boldogsága átremeg végtelen valóján: a Fiúból az öröm és diadal sugárzik az Atya felé a Szentlélekben időtlenül! Ha tulajdonításképpen mondjuk, hogy az Atya az erő, a Fiú a bölcsesség és a Szentlélek a szeretet: milyen egységben van a szabadság-igazság- jóság az Isten jelenlétében.

Isten, aki egység, de mégis háromság! Felfogni sem tudjuk, hát még megérteni? Talán úgy közelíteném meg, hogy Isten közösség. A Szentháromság örök közössége, aki maga a Szeretközösség. Ebből a túlradó szeretetből teremtette az embert férfinak és nőnek. Azaz szeretetközösségnek. Így érhető az emberi léted. Ezért van szükséged a másik emberre, akivel szeretetközösséget alkotsz és ebből a szeretetegységből születik az élet Istenben időtlenül.

Mindez egy pillanatban összeürösödik és a pillanat egy örökkévalósággá időtlenedik. S hogy mindez nem játék a szavakkal, olvassuk el szent Péter leveléből, hogy „egy nap az Úr előtt annyi, mint ezer év, és ezer év annyi, mint egy nap.” Goethe az örök emberinek költője, Fausttal ezt kiáltja: „Megállj pillanat! Gyönyörű vagy!” A szeretet meghitt perceiben, a szépségélmény ihletében állni látszik az idő. Ilyenkor úgy érzed áll minden és úgy vesz körül az állandóság érzete, hogy az élet gyönyörűsége túlcsoordul bennünk. Mintha Istennek ez a fölfokozott élete tűnnék föl egy-egy pillanatra. És ha a mi maréknyi öröm-élményünk és szépséglátomá-

sunk a pillanatnak is megálljt parancsol, milyen lehet az Isten életérzésének túlradása, amely egy örökkévalóságra megállítja az időt? Az Atyához megyek, és elküldöm a Vigasztalót, a Szentleket, Aki eszetekbe juttat mindent. Jézus szavai a Szentháromság titkába engednek bepillantani. Isten a szeretet, a szeretet önmagában nem elképzelhető. Isten szentháromság, amely szeretet-közösséget jelez.

Jézus közösségbe vonja apostolait, és az apostolok is közösséget formálnak a hívőkből. Az Egyház kezdettől fogva közösség, mintája szeretne lenni Isten szeretet közösségének.

Ez a szeretet közösség az egyházközségben valósul meg. Így válhat a plébánia a közösségek közösségévé. Keresztény hitünk nem csupán az egyes embernek szól. Ezért kapunk minden Szentmisében küldetést, amelyben arra hív Isten, hogy tegyünk tanúságot szeretetéről.

Mennyire fontos nekem a másik ember, aki mellettem ül a padban, akivel rendszeresen találkozom szentmisére jövet-menet? Mennyire igyekszem bekapcsolódni az Egyház életébe? Legyen az plébániai program, vagy egyházmegyei esemény?

A mai életvitel magányossá teszi az embert. Rengeteg emberrel van kapcsolatunk, még sincs sokszor közösség körülöttünk. A mai világ szétzilálja a családi közösséget is. Hagyom-e saját családomban, hogy egymás mellett élő magányosak legyünk? Vagy tudunk még időt szakítani egymásra. Meg tudom-e hallgatni a másikat, vagy csak a saját ügyem a fontos?

Szeretném megerősíteni a közösséghez való tartozás! Szeretnék újra nyitni a másik ember felé, megerősíteni szeretet kapcsolataimat. Szeretnék „Szentháromságos” életet élni!

Az emberi tudás mindent kitalál, fejleszt, hogy ezt a személyességet növelje a technika távolságokat pillanatok alatt áthidaló eszközeivel. Ha az ember ennyire képes a

teremtett értelmével, akkor az őt teremtő Mindenható sokkal inkább képes az egyszerű kenyérben és borban létrehozni velünk a kapcsolatot.

Ahogy rácsodálkozunk Betlehem barlangjának szegénységére, Názáret csodátlan csendjére, a kereszten önmagát kiüresítő Istenre, úgy kell rácsodálkozunk a kenyér színe alá rejtőző Személyességre. Jézus merte vállalni a dologi lét személytelenségét, remélte azt, hogy egyszer megtanulunk a dolgok mögé látni.

Világunk ezért nem érti az Eukarisztiában köztünk élő Krisztust, mert csak a felszínen él, elszokott attól, hogy a dolgok mögé lásson és felfedezze azok igazi értelmét. Kommunikációs zavar van. Az embernek újra kell gondolnia és tanulnia kapcsolatát Istennel. Erre is gondolt Jézus az utolsó vacsorán ezért mondta apostolainak: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre!” Úgy intézi, hogy tevékeny munkásai legyenek az apostolok ennek a csodának folytonos valósággá téve az Ő jelenlétét és kezdeményező szeretetét felénk. A kenyér, mint anyag így válik élővé, Krisztussá! Odáig megy ebben a szeretetben, hogy kezünkbe adja magát, ahogy ott a barlang-istállóban Mária kezébe tette emberi létét, úgy most, és minden

Szentmisében a te kezvedbe és szívedbe lép az Isten! Kell ennél személyesebb kommunikáció?

Mit érzel, amikor látod a hófehér kovásztalan kenyeret és hallod Jézus szavait: „Vegyétek és egyétek, ez az én testem, amely értetek adatik!”? Túllátsz-e az érzékelhető valóságon? Jézus valóban itt van közöttünk az Oltáriszentségben!

Jézus így akar ránevelni minket arra, hogy amint a hit által felfedezzük az Ő jelenlétét, úgy fedezzük fel a gondviselő Isten kezét a legkisebb dolgokban is a hajunk szálának leesésétől, a mezők liliomának pompájáig.

Az Eukarisztia vétele tehát nem csak Krisztussal, hanem az Atyával és a Szentlélekkel is összekapcsol minket. Itt van a Szentháromságos életünk titka! Felfedezted már testvérem, hogy életed Istenben van elrejtve?

„Krisztus szava, ami a semmiből létre tudta hozni azt, ami előzőleg nem létezett, ne tudná átváltoztatni a létező dolgokat azzá, amik még nem voltak? Egyáltalán nem kisebb cselekedet megadni a dolgoknak az első természetüket, mint az utóbbit megváltoztatni” (Szent Ambrus).

Földi István atya

PIO ATYA IMÁJA SZENTÁLDOZÁS UTÁN

- Maradj velem Uram, mert szükséges, hogy velem légy, hogy el ne feledjelek. Tudom, hogy milyen könnyen elfordulok tőled.
- Maradj velem Uram, mert gyenge vagyok, szükségem van a Te erődre, hogy el ne essek annyiszor.
- Maradj velem Uram, mert Te vagy az én életem és nélküled csökken az én buzgóságom.
- Maradj velem Uram, mert Te vagy az én világosságom és nélküled a sötétségben vagyok.
- Maradj velem uram, hogy megmutasd nekem a Te akarodat.
- Maradj velem Uram, hogy haljam a Te hangodat és kövesslek.
- Maradj velem Uram, mert nagyon akarlak szeretni és mindig veled lenni.
- Maradj velem Uram, ha azt akarod, hogy hűséges legyek hozzád.
- Maradj velem Jézus, mert bármilyen szegény is a lelkem, azt kívánom a Te számodra a vigasz helye a szeretet fészke legyen.
- Maradj velem Jézus, mert már késő van és a nap lenyugvóban, múlik az élet közeledik a halál, az élet az örökké valóság és szükséges, hogy megkettőzzem az erőmet, hogy útközben el ne hagyjon. Nyugtalanítanak a kísértések, a sötétség, a szomorúság, a keresztek a szenvedések és mennyire szükségem van Rád a számkivetésnek ezen az éjszakáján.
- Maradj velem Jézus, mert az élet és veszedelmek éjszakájában szükségem van Rád. Tedd, hogy úgy megismerjelek, mint a tanítványok, a kenyérszeléskor, vagyis az eucharisztikus egyesülés legyen a világosság, mely fenntart engem és egyetlen boldogsága legyen szívemnek.
- Maradj velem Uram, mert amikor jön a halál akkor is veled egyedül akarok lenni, ha nem is valójában, a szentáldozás által, legalább a kegyelem, a szeretet által.
- Maradj velem Jézus, nem kérem a Te isteni vigasztalásodat, mert nem vagyok rá méltó, de igenis kérem a Te szentséges jelenlétedet.
- Maradj velem Uram, Téged kereslek a Te lelkedet, a Te szereteted, a Te irgalmadat, a Te szívedet, mert szeretlek Tégedet és nem kérek más jutalmat, mint a szeretet gyarapodását. Szeretni Téged egész szívemmel itt a földön, hogy tökéletesebben tovább szeresselek az örökkévalóságban.

HITVALLÓK ÉS VÉRTANÚK A XX. SZÁZADBAN

Az üdvösség útján címmel nyílt kamarakiállítás május 9-én a Gizella napi zarándoklat előestéjén a Szaléziánumban, a XX. századi magyar hitvallók és vértanúk emlékére. Mindannyian az üdvösség útján járunk kezdte köszöntőjét Nagy Károly apátkanonok, a Bazilika plébánosa. A kiállítást Némedi Lajos Veszprém alpolgármestere nyitotta meg. A kiállítás megnyitót követően konferenciával folytatódott a program a Szaléziánum előadótermében, mely Márfi Gyula érsek nyitó gondolataival kezdődött. Szakács Péter tapolcai plébános, érseki delegátus a Veszprémi Főegyház-megye folyamatban lévő boldoggá avatási ügyéről beszélt. Bemutatta a jelenlevőknek Bódi Mária Magdolna életútját, amely vértanúhalálában teljesedett ki.

Gárdonyi Máté egyháztörténész, főiskolai tanár a veszprémi egyházmegye hitvalló püspökeiről, Mindszenty Józsefről és Tóth Tihamerről beszélt, akik 70 illetve 75 éve lettek veszprémi püspökök.

Kálmán Peregrin ferences történész, a hét ferences vértanú ügyének vice posztulátora a veszprémi egyházmegyes kötődéseket is megemlítt beszédében. Így azt, hogy a nagyváradi születésű Hajnal Zénó, a '40-es évek elején Nagyatádon házfőnöki tisztségben szolgált, fogadta a menekülteket, majd áldozta fel életét.

Brenner József, a Boldog Gizella Szeminárium spirituálisa, a szombathelyi egyházmegye nyugalmazott helynöke testvére, Brenner János vértanúhalálára emlékezett. Felidézte meggyilkolásának drámai eseményeit, ahogy kicsalták egy haldoklóhoz éjjel és az erdei úton az ávosok megtámadták, megölték.

A konferencia záróelőadásában B. dr. Varga Judit történész, muzeológus, a szalézi rend centenáriumi koordinátora Boldog Sándor István szalézi szerzetest mutatta be rendhagyó módon „böröndtárlata” segítségével. Sándor István felelősséget érzett a rábizottakért, ezért is nem hagyta el az országot, pedig meglehetett volna. A vértanú hitvallók példája azt üzeni korunknak is, hogy legyünk bátrak a hétköznapi életünkben is, álljunk ki másokért, az igazságért, hitünkért.

A kiállítás nyár végéig tekinthető meg a Szaléziánumban. (Veszprém, Vár u.31.)

A KIRÁLYNÉ-KORONÁZÁS A NEMZETI ÖRÖKSÉG RÉSZE

Veszprém, a királynék városa. Gizella királyné és a veszprémi püspökök királyné-koronázási joga címmel nyílt kiállítás május 7-én a veszprémi Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjteményben – a Gizella napok rendezvénysorozatának nyitórendezvényeként.

Veszprém a tíz, Szent István által alapított püspökség egyike volt, s 1001 körül már biztosan létezett. A veszprémi székesegyházat középkori forrásaink szerint a bajor származású Gizella királyné alapította. Az új összefoglaló tárlat elsősorban a veszprémi püspökök királyné-koronázási jogkörével foglalkozik.

„E kiváltság a Szent István-i hagyományokra vezethető vissza, s Veszprém püspökei évszázadokon át keményen küzdöttek e kiváltságukért az államalapítástól kezdve a királyság, mint államforma létezéséig, ezért ez a szellemi hagyatéka is a magyar nemzeti kultúra meghatározó fejezete kell hogy legyen – emelte ki Udvarhelyi Erzsébet, a gyűjtemény igazgatója a Gizella Napok kezdeteként megrendezett kiállításmegnyitón. A gyűjtemény felterjesztése alapján Veszprém város és Veszprém megye e jogot mind a Városi, mind a Megyei Értéktár szellemi örökségévé nyilvánította, a Veszprém Megyei Értéktár kulturális örökség szakterületi kategóriájába is felvette, valamint javaslatot tett az országos Hungarikum Bizottságnak a Magyar Értéktárba történő felvételére.

A kiállításon eredeti Árpád-kori és késő középkori okleveleket láthatnak a Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár gyűjteményéből. A Gizella-kápolna 13. századi freskó- és kőtöredékei is helyet kaptak a tárlaton. A kiállítás nyomon kíséri a magyar szent család történetét, bemutatja Szent István, Boldog Gizella, Szent Imre veszprémi kötődéseit, illetve a püspökség jeles személyiségeit, külön és tematikus rendben azon főpásztorokat, akik szolgálatuk idején a királyné-koronázási jogot gyakorolták.

A gyűjtemény több királynéi koronázási ajándéktárgyat őriz és mutat be, amelyeket a magyar királynék Veszprém püspökeinek ajándékoztak megkoronázásuk alkalmából. Közöttük látható Erzsébet királyné koronázási ajándéka: Ranolder János páztorbotja és miseruha-garnitúrája, valamint a magyar koronázási palást 1867-ben készült bécsi másolata, továbbá egy mives bécsi ötvösműhelyben készült páztorbot: Zita királyné koronázási ajándéka.

Porga Gyula polgármester köszöntőjében elmondta: a Gizella Napok programsorozata egyrészt felmutatja azt a történelmi örökséget, amelyre a város büszke, másrészt a szűkebb és tágabb pátria szá-

mára azt a közösséget is, amely őrzi örökségét, s amely a történelmi falak között jókedvűen és befogadó természettel éli mindennapjait.

Márfi Gyula érsek a királyné-koronázások kapcsán az egyház és az állam között mindig is meglévő kapcsolatokról szólva rámutatott: mindig voltak és ma is vannak túlzó törekvések és azoknak követőik. Biztosak lehetünk azonban abban, hogy senki sem akar valamely egyház által uralt államban élni.

Zsoldos Attila, az MTA levelező tagja szakmai megnyitójában örömet fejezte ki, hogy a kiállítás a köz elé tárható dokumentumokkal szemlélteti azt a már-már közhelyként hangoztatott kijelentést, hogy „Veszprém a királynék városa”. Végre kézzelfogható jelét adhatjuk így annak, hogy ebben az országban valós, történelmi tényeken alapuló hagyományok léteznek és azok ezer éven át megőrződhetnek – fűzte hozzá.

Két kamaratárlat is nyílt a gyűjteményben ezzel egy időben: a Mátyás király koronázásának 550. évfordulója alkalmából rendezett tárlat Vetési Albert, Mátyás vezető diplomata püspökének életútját mutatja be. A Veszprémi Érseki Könyvtár egyik Mátyás-kori ösnyomtatványa lis megtekinthető a kiállításon, amely a Corvina-Könyvtár része lehetett. A Laczkó Dezső Múzeum gyűjteményéből a 15-16. századi veszprémi reneszánsz gazdag márvány sírkőtöredékeit és a Gizella Gyűjtemény reneszánsz és barokk szakrális műtárgyait: ötvöstárgyakat, miseruhákat, festményeket is bemutatja a tárlat.

A gyűjtemény másik új kamaratárlata Esterházyak Isten és a haza szolgálatában címmel nyílt meg. A legnagyobb főméltóságokat viselő, az országnak a 17. századtól kezdve nádorokat, országbírókat, horvát bánokat, püspököket és egy érseket, illetve hercegprímást adó család az Egyház és a közigazgatás, a gazdaság újjászervezésében is fontos szerepet játszott. Veszprémben meghatározó személy volt Esterházy Imre püspök, akinek a nevéhez fűződik Mária Terézia megkoronázása. A kamarakiállítás azokkal a barokk kori püspökökkel is foglalkozik, akik a 18. századi barokk Veszprém épített és szellemi kultúráját megalkották.

A megnyitót követően az Érseki Palota főemeletén Márfi Gyula érsek megáldotta és felszentelte a fehér vértanú Mindszenty József bíboros, egykori veszprémi püspök mellszobrát, Raffay Béla szobrászművész alkotását, amelyet ez alkalmából adományozott Veszprémnek egy nemrég Ausztráliából hazatelepült magyar állampolgár, Sárkány Ambrus

FŐEGYHÁZMEGYEI ZARÁNDOKLAT BOLDOG GIZELLA ÜNNEPÉN

2014 MÁJUS 10.

A Veszprémi Főegyházmegye társvédőszentje, Boldog Gizella ünnepe alkalmából május 10-én tartották a hagyományos Gizella-napi főegyházmegyei zarándoklatot a zsúfolásig megtelt veszprémi Szentháromság téren.

Több mint ezren vettek részt a szentmisén, amelyet Márfi Gyula érsek mutatott be a főegyházmegye papságának koncelebrálásával.

A szentmise olvasmányai magyar és német nyelven egyaránt elhangzottak.

„Idén úgy ünnepeljük Boldog Gizella királynőt, hogy fiára figyelünk. Hiszen ahogy Jézus mondta: gyümölcseről ismerik meg a fát.” – indította szentbeszédét az ünnep szónoka, Balás Béla kaposvári megyéspüspök.

A főpásztor szerint mondhatjuk, hogy könnyű volt Szent Imre hercegnek, ilyen anya és ilyen apa gyermekeként, ennyi lehetőséggel. Neki valóban volt „hátszele”. Valóban nagy kegyelem, hogy olyan tapintatos, kulturált és finom édesanyja volt, mint Boldog Gizella, aki maga is körül volt véve családjában szentekkel és szerzetesekkel. Édesapja,

Szent István is gondos, nagy munkával, ugyanakkor gyengéden készítette fiát az életre. Az emberpalántának szüksége van példákra: a szüleiben, a tanáraiban, lelkipásztoraiban, barátaiban, ugyanakkor ez nem elegendő. Hitet nem lehet örökölni, az személyes kapcsolat. A jellem sem öröklődik – hangsúlyozta a kaposvári püspök.

Balás Béla rámutatott a kegyelem meghatározó szerepére: Isten „előfinanszíroz”, óriási kegyelmeket kapunk, a többihez kötelesek vagyunk hozzáőni. Szent Imre háttere sem eredményezhette önmagában a páratlan jellemet, hanem hajlandóságot jelentett. A főpásztor Schütz Antal teológust idézte: „A jó család és a jó hitoktatás nem eredményezi, hanem hajlamosítja a természetet, hogy jól döntsön.”

Miért volna tehát nekünk nehéz? – tette fel a kérdést a főpásztor szentbeszéde végén, majd így zárta szavait: Miért volna lehetetlen hősnek, nagyszerűnek és tisztának lennünk? Isten közel van. Élünk a szentségekkel, és tekintünk Istenre, aki velünk jár, aki vándorlásunk társa lett.

Képek a szentmiséről:

A szentmise végén második alkalommal adták át a főegyházmegye kilenc tanulójának kiemelkedő tanulmányi eredményük és példamutató hitéleti tevékenységük elismeréseként a Szent Imre-díjat. További huszonnégy tanuló oklevelet vehetett át.

SZENT IMRE DÍJAK

Nagyboldogasszony Római Katolikus Iskola Tapolca
Rádi Stella 8. oszt.

Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskola, Várpalota
Orbán Laura 6. oszt.

Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szak-
középiskola, Szakiskola és Általános Iskola, Veszprém
Tóth Nándor 12. oszt.

Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szak-
középiskola, Szakiskola és Általános Iskola, Veszprém
Pál Márton 8. oszt.

Padányi Katolikus Gyakorlóiskola Tótvázsonyi Tagiskola, Veszprém
Papp Dániel 7. oszt.

Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola, Keszthely
Kovács Írisz Karolina 8. oszt.

Szent István Római Katolikus Általános Iskola, Pápa
Pődör Gergő 8. oszt.

Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola, Ajka
Rieder Sára 7. oszt.

Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola, Veszprém
Csepely Zsófia 8. oszt.

OKLEVELEK

Nagyboldogasszony Római Katolikus Iskola, Tapolca
Háromi Bence, Pál Krisztián Marcell, Sötét Áron

Nepomuki Szent János Római Katolikus Általános Iskola, Várpalota
Bálint Lilla, Papp Bertalan, Szalai Fanni

Padányi Biró Márton Római Katolikus Gimnázium, Egészségügyi Szak-
középiskola, Szakiskola és Általános Iskola, Veszprém
**Dénes Dominika, Szilágyi Veronika, Tekker Dániel,
Tóth Eszter, Vásárhelyi Borbála**

Padányi Katolikus Gyakorlóiskola Tótvázsonyi Tagiskola, Veszprém
Borsos Dominika

Ranolder János Római Katolikus Általános Iskola, Keszthely
Nagy Barnabás, Dormán Barnabás, Türgyei Richárd

Szent István Római Katolikus Általános Iskola, Pápa
Fábián Katalin, Muzsi Balázs, Tibold Gergő

Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola, Ajka
Kéthely Laura, Horváth Gergő, Korbély Csongor

Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola, Veszprém
Csertán Zsuzsanna, Danka Benedek, Rák Gergő

Az ünnepi szentmise és a díjátadás után akadályverseny várta az iskolásokat. A veszprémi várban, a Szaléziánum kiállításához kapcsolódva létrehozott állomásokon hitvallók és vértanúk életével és példájával ismerkedhettek meg (Bódi Mária Magdolna, Brenner János, Tóth Tihamér, Mindszenty József, Boldog Sándor István, valamint a hét ferences vértanú). Emellett mindenki megtekintette a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény kiállítását a két szentté

avatott pápáról, XXIII. János és II. János Pál pápákról a piarista templomban.

A felnőttek eközben zenés áhítaton vehettek részt a bazilikában: a Szent Mihály kórus Gizella-köszöntőt adott elő.

Az ismeretterjesztő túráról megérkezve a diákok a bazilikában rövid műsorokkal tisztelegtek Boldog Gizella előtt, majd Márfi Gyula érsek az ereklével történő áldásával zárult az ünnep.

GIZELLA KUPA

Első alkalommal került megrendezésre a Főegyházmegyei Ifjúsági Iroda által kiírt Gizella Kupa, a május 10-én, az ünnepi szentmise után. Összesen 9 csapat nevezett be:

- Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola - Ajka
- Ranolder János Általános Iskola - Keszthely
- Szent István Általános Iskola - Pápa
- Nagybaldogasszony Általános Iskola - Tapolca
- Padányi Katolikus Gyakorlóiskola Tótvázsonyi Tagiskola
- Nepomuki Szent János Általános Iskola - Várpalota
- Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola - Veszprém
- Padányi Bíró Márton Római Katolikus Iskola - Veszprém
- Főegyházmegyei Ifjúsági Iroda

A három csoport mérkőzéseinek a Padányi, ill. a Szilágyi iskolák tornatermei adtak otthont. A csapatokban 7-8. osztályos tanulók játszottak. A továbbjutók már a Padányi tornacsarnokjában feszültek egymásnak. A két elődöntőt követően kialakultak a döntő és a bronzmérkőzés párosításai. A harmadik helyért a Padányi és a várpalotai csapat játszott. Izgalmas küzdelemben végül a Nepomuki Szent János Általános Iskola győzedelmeskedett. A döntő párharcot Ajkáról a Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola, illetve a veszprémi Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola vívta meg. A mérkőzés kezdőrugását dr. Márfi Gyula érsek atya végezte el. A fordulatokban gazdag meccsen végül az ajkai csapat diadalmaskodott, így az aranyérem mellett hazavihették a Gizella Kupa vándorserlegét is. A torna gólkirályi címét a szilágyis Gergely Tamás szerezte meg.

Végül pedig a bajnokcsapat a Boldog Gizella Szeminárium kispapjaiból álló csapattal mérték össze erejüket.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK TÁBOROZTATÁSA

caritas
hungarica

Adj Te is élményt a gyerekeknek!

A Karitás idén is segíti programokkal, nyári táborokkal a hátrányos helyzetű és a fogyatékkal élő gyermekeket.

Adományaidal segítheted munkánkat, hogy nekik is élmény legyen a nyár!

Számlaszám: 11748007-20089175

Veszprém-Főegyházmegyei Karitász
8200 Veszprém, Vár u. 25.

iroda@karitaszveszprem.hu
www.karitaszveszprem.hu

A Katolikus Karitász országsszerte fontos feladatnak tartja hátrányos helyzetű gyermekek támogatását, nyári táboroztatását. A Veszprém – Főegyházmegyei Karitász is szervez, illetve támogat nyári gyermekprogramokat, táborokat rászoruló és fogyatékkal élő gyermekek számára. A nyári tábori időszak június 16. – án kezdetét veszi és elindul az első Karitász tábor, amelyet a tervek szerint még további nyolc követ augusztus végéig. A rászoruló gyermekek részére szervezett táborok mellett első alkalommal rendez a veszprémi Karitász nyári bentlakásos táborot fogyatékkal élő gyermekek részére Badacsonytomajon a plébániai közösségi házban. A táborokban olyan kulturális, szabadidős élményeket biztosítunk a gyermekek részére a Karitász szellemében, amelyekre nem lenne lehetőségük. A szervezők és az önkéntesek lelkesedésükkel és hitből fakadó odaadásukkal nagyban hozzájárulnak, ahhoz, hogy a táborok ne csupán szabadidős programok legyenek, hanem lelki és szellemi táplálék is. Bízunk benne, hogy minden résztvevő gyermeknek idén is nagy élményt, örömet a szülőknek pedig tényleges segítséget jelent a karitász táboroztatási programja. Köszönjük a táborvezetőknek a szervezési munkát, az önkénteseknek az aktív részvételt és minden támogatónak a segítséget, hogy létrejöhetnek a táborok és élményt, tudást, tapasztalatot és lelki feltöltődést adnak a szükségét szenvedő gyermekeknek!

Zagyva Richárd

OLTALOM KÁPOLNA LITÉREN

Az országban második helyszínen szentelték fel az élet védelmében azt a kis kápolnát, amelybe a bajba jutott anyák helyezhetik gyermeküket. Az inkubátor technikai adottságai folytán lehetővé teszi, hogy a lehető legrövidebb időn belül kórházba kerülhessen a picit. A Főegyházmegyei Karitász is támogatta a kápolna létrejöttét, melyet Balogh Ákos és felesége kezdeményezésére Márfi Gyula érsek szentelt fel június 14-én, Szécsi Ferenc helyi plébánossal.

A FÉNY MEGÉRKEZETT

UDVARDI ERZSÉBET PÜNKÖSDI EMLÉKKIÁLLÍTÁSA

A nemrégiben elhunyt Udvardi Erzsébet Kossuth- és Munkácsy-díjas, Pro Cultura Christiana-díjjal és Magyar Örökség-díjjal kitüntetett festőművészre emlékezik a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény az Érseki Palotában június 6-án megnyílt emlékkiállításal. A fény megérkezik című kiállítás 2014. szeptember 24-ig látogatható. A ritkán látott szentföldi akvarellsorozat, a kollázs technikával készült rózsafüzér-sorozat, Udvardi Erzsébet pünkösdi táblaképei, az Angyali üdvözet képe, a Szent László király, a Színeváltozás és a Könyörgés a világejrt II. János Pált idéző triptichonja látható a tárlaton.

A szakrális fény festője a magyar festőművészetben szinte egyedülként és egyedülálló módon alkalmazta az aranyat és az ezüstöt, melyet a többi szín közül ki akart emelni a képből, s amely ezáltal mintegy a védjegye is lett. Ez a sajátos stílus azontúl, hogy az Isten megjelenítését szolgálta, egy fiatalkori balatoni élményben gyökerezik. „Egyszer Balatonakarattánál – írja a festőművész – szétnyíltak a fák és egy különös szembefényben megláttam a tótükröt, amelyet az érkező szél felkorbácsolt, s melyen minden hullám külön-külön tükröződött valami végtelen fényességben. A Gondviselés – írja – közreműködött, hogy nekem pont akkor arra kellett utaznom, s ezzel a fényességgel szembenézнем.”

Udvardi Erzsébet a természetábrázolásban fedezte fel azt a különös fényt, amely szerinte emberen túli jelenség. „A Biblia – mint mondta – tele van transzcendens jelenséggel. Az Isten, aki fényben, vagy az ég csipkebokor képében jelenik meg, nem anyagból áll, hanem szellem és lélek metafizikai együtteséből. ...A festészet is vágyódik arra, hogy elszakadjon a földről, fölemelkedjen, repüljön. De a föld nem zárható ki soha. Az isteni megjelenítése is mindig földi keretek között történik. Krisztus istenember, más, mint tantávjai, mert büntelen, s ezt a földöntúli tisztaságot kell kifejezni.”

„Először a tájképeken alkalmazta az aranyfüstlemez és az ezüsfóliát, hogy kifejezhesse a nyár melegét és a tél nagyon tiszta, hideg fényét. Az arany és az ezüst régtől fogva a szakrális tér tartozéka, Krisztus királyságának szimbóluma, a három keleti bölcs ajándékainak egyike” – írja Petánovics Katalin, a keszthelyi Balaton Múzeum művészettörténésze.

Így lett a tájbrázolás szakrális művészetének „előtanulmánya”. Nagy rajongással festette az ezüstbe, aranyba játszó színeket természeti és biblikus témájú képein badacsonytomaji műtermében, ahol igazi otthonra lelt.

A kiállítás megnyitón Dr. Márfi Gyula érsek is Udvardi Erzsébet természet iránti mélyes szeretetét és tiszteletét emelte ki és azt a gyermeki ragaszkodást a teremtő Istenhez, a világban megmutakozó szépség alkotójához, mely együtt élt a művész lelkeiben. Hangsúlyozta: „Udvardi Erzsébethez nem méltatlan az, hogy tevékenységét lelkipásztorok méltatják, hiszen ő minket mindig tiszteletével és szeretetével megbecsült. A festészetnek a lényege mindig a színek alkalmazása. Ahogy a zenében a hangok, az építészetben a formák, az irodalomban a gondolatok, úgy a festészetben a színek azok, amelyek rendkívül jelentősek. Udvardi Erzsébet képei a Mennyeországból, a föltámadt Krisztus dicsőségéből szeretnének valamit megmutatni. Szerenka Miklós érseki helynök, főesperes, aki 25 éven át Badacsonytomaj plébánosaként lelki vezetője volt a festőművésznek, személyes emlékeit idézte föl. A Biblia isteni tanítására épül Udvardi Erzsébet élete és művészete is – emelte ki az érseki helynök. „A balatoni táj szépségében, a virágokban és kedves állatokban, de az emberekben is a Teremtő Isten és az Ő teremtményeit csodálja és szereti a művész. Az arany és ezüst színekben ragyogó képeit a fényhatás az időtlen örökkévalóság dimenziójába emeli.” – fogalmazta meg Szerenka atya Udvardi Erzsébet festészeti ars poetica-ját. Szerenka Miklós emlékezett a badacsonytomaji „bazalttemplom” szentélyének felújítására, amely során a művész három hatalmas táblaképet készített a tomaji templomnak: a Szentháromság ábrázolásával, a megfeszített Krisztus alakjával és az Utolsó vacsora táblaképével.

Nagy Károly apátkanonok, plébános spirituális utazásra hívta hallgatóit, művein keresztül mutatva be Udvardi Erzsébet lelkiségét, belső hitét, művészetét, amelyben kifejeződik az Isten alkotói munkájának dicsérete, a természet szépségén keresztül. Nagy Károly emlékeztetett arra, hogy Udvardi Erzsébet a város zaja után a természet csendjébe a Balaton szépségében találta meg. Képein soha nem az elhagyatottságot, a magányt, hanem az újrakedést, a feltámadást ábrázolta és az evangéliumot jelenítette meg. A szakrális fény mécsesként világítja meg az emberek, a szentek aszketikus arcát, a művész lelkiségét mindig ezen a fényen keresztül sugározta. Ez a gyertyafény jelölte ki a kontúrokat és adta meg a világosságot a képeknek. Sugárzó hitével indult el a balatoni ezüsthídon az Örökkévalóság, az Istennel való találkozás felé.

A kiállításon Bach-Gounod Ave Maria című zeneműve és Gabriel Fauré Álom után című darabja Kallai Míra brácsaművész és Kallainé Gutscher Ágnes zongoraművész előadásában hangzott el.

Udvarhelyi Erzsébet

NAGY GÁSPÁR: A FÉNY MEGÉRKEZIK...

Udvardi Erzsébet siófoki tárlatához

Itt vagyunk

*és most már ez lesz az otthonunk
ez a berendezetten is ideiglenes világ
ahol
tapintható a föld a víz a nád
és a hegy
és a hegy tövén a kőkereszt
amint tapintja izleli csókolja a fény
a valahonnan valahová utazó örök sugár
minden megszentelt évszak vándora
mely áthatol nappalán és éjszakán
átüt sziklán és márvány-palotán
bársonnyá simult
szívburkok falán
gyönyörű törvényeivel*

írdogál

*bizony mondom:
nagy fényvel úgy írdogál
hogy kimondja csöndben önmagát
s mint ahogy a kivetett háló várni tud
a lélek Genezáreti taván
a tó és a tenger
az ígélet szerint türelmes
csitítja magát...
és a fény megérkezik akár
az ég komor felhőibe befűzőt
arany-ezüst fonál
mint nagy tük öltése nyomán
a különös nyári rianás
aki hallja már mindent tud*

*ott legbelül kivált
vakon is lélekbitosan
hagyettünk is szilárdan áll
és mégis hangtalan zokog
a ránk bizott remény
mert szemközt az árulás
útja kanyarog
az Olajfák hegyén
de itt de itt
mégis boldog voltam
ahogy Ágoston mondaná
moriebar vitaliter
megint megint
életre haldokoltam.*

UDVARDI ERZSÉBET ÉLETRAJZ

Udvardi Erzsébet a Duna partján, Baján született. Az ódon hangulatú város, a folyó és mellékága, a Sugovica közelsége, a hegyek és vizek különös fényei, színei, a mélyen hívő családi majd iskolai környezet meghatározóak voltak lelki-szellemi és térbeli látásmódjának kialakulásában. A várost pezsgő kulturális élet jellemezte, s ez már gyermekkorától jó hatással volt rá. A Kalocsai Iskolánövérk „Miasszonyunk” leánynevelő liceumában végezte az elemi- és a középiskolát. Utolsó liceumi évében beiratkozott Rudnay Gyula festőművész szabadiskolájába. Érettségi után a budapesti Képzőművészeti Főiskolán folytatta tanulmányait Bernáth Aurél osztályában, ahol Dománovszky Endre, Főnyi Géza és Hincz Gyula is mestere volt. 1953-ban művészet-történeti és rajztanári diploma

mával a kezében a fővárosi Vendel utcai tanítóképzőben kezdett tanítani. Közben festett, 1955-től pedig kiállításokon is részt vett képeivel. 1958-ban Badacsonytomajon telepedett le, a tó igézetében élt, alkotott, s itt ismerkedett meg később Tamás István íróval, akivel gyönyörű évtizedeket töltöttek együtt.

A Balaton festői, a fényfestők, Bernáth Aurél és Egry József tanítványa a nagy egyházi ünnepekhez (Karácsony, Húsvét, Pünkösd) kapcsolódva oltárképeket, táblaképeket készített a Dunántúl templomaiba, de világi intézményekben is találkozhatunk aranyban és ezüstben fénylő festményeivel szerte az országban. Oltárképei, templomi pannói, akvarelljei a Balaton-mentétől Mezőhegyesig és Szegedtől Baján át Sümegig és a Nyírségig közgyűjteményekben is helyet kaptak; az Esztergomi Prímási Palotában, a Keresztény Múzeumban, Székesfehérvárott, Szolnokon, Veszprémben, a Tihanyi Bencés Apátságban, Budapesten, Győrött. Sümegcsehi ferences remetességének aprócska templomában egy élő bibliai körkép fogadja a látogatót a művésznő alkotásából. A ferences remetesség sümegcsehi temploma – melyet Boldog John Henry Newman bíboros tiszteletére benedíkáltak – szentképeinek megfestéséhez a 2000-es évek elején kezdett hozzá, P. Barsi Balázs sümegi ferences házfőnök felkérésére.

2008-ban Isteni irgalmasság vasárnapján ismét újabb csodával gazdagodott általa (ezúttal) Badacsony. Az ő ötletére és szándékára a Badacsony-hegy keleti oldalában a Klastrom-kút közelében a hegyre vezető turistaút mentén II. János Pál pápa tiszteletére egy emlékhelyet hoztak létre, melynek ünnepélyes felszentelését Julius Janusz apostoli nuncius celebrálta. Az emlékhelyen egy kőfülkében/kőkápolnában helyezték el a művésznő csodálatos festményét, a pápa egészalakos portróját, amelyen az egyházfő pásztorbotjára támaszkodva, szelíd mosolyával köszönti az arra járókat.

Udvardi Erzsébetet tájképei és életképei nyomán a művészettörténet kezdetben a posztimpresszionista stílus követőjeként jellemezte, később pedig – amikor már a táj és a környezet hangulatait is igyekezett megragadni festményein – expresszív szürrealista festőként. Műveivel mind egyéni, mind csoportos kiállítások során bemutatkozhatott belföldön és külföldön is (Bécs, Bécsújhely, Boston, Köln, Velence, Párizs, Spoleto, Újdelhi, Lublin). Festményeit számos közgyűjtemény őrzi, köztük a Magyar Nemzeti Galéria; az esztergomi Keresztény Múzeum, a Magyar Tudományos Akadémia; a szolnoki Damjanich János Múzeum; a székesfehérvári Szent István Király Múzeum, a Laczkó Dezső Múzeum és a veszprémi Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény.

Toldi Éva

Udvardi Erzsébet Színeváltás című triptichonja

A KATONAI KÓRHÁZAK ÉS A TÁBORI LELKÉSZEK AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ ALATT

Kiállítás a Piarista templomban

A katonai gyógyítás és a papság részvétele a hadseregben egyidős a háborúkkal. Az első világháborúban a katonai egészségügyi szervezet és a tábori lelkészség a hadseregek milliós létszáma miatt szokatlanul nehéz feladatokkal találta magát szembe. A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény Piarista templomban nyíló kiállítása az általános ismereteken kívül – történet, szervezet, feladatok és kötelezettségek, öltözet, felszerelés – kiemelten foglalkozik a két téma helytörténeti vonatkozásaival is.

A tábori lelkészséget főleg a veszprémi egyházmegyéből és a szerzetesrendekből behívott, továbbá a veszprémi 31. gyalogezredben szolgáló lelkészekről fennmaradt történeti forrásanyag (katonai imakönyvek, tábori kápolnák, tábori misék, anyakönyvek, harctéri naplók, sajtó, korabeli fotók) keresztül mutatja be. A sebesült- szállító vonatok kísérése, a kórházakban a sebesültek és betegek, továbbá a hadifoglyok lelki gondozása itthon és idegenben új feladatokat jelentettek számukra.

A kiállítás a hadikórházakat elsősorban az állami kereskedelmi és polgári iskola épületében felállított veszprémi cs. és kir. tartalékkórházról és a hozzá tartozó katonai kórházakról fennmaradt dokumentumokon keresztül ismerteti. Utóbbiak közül a jelentősebbek a veszprémi papnevelő intézetben, az Angolkisasszonyok zárdájában, az Irgalmas nővérek iskolájában, a balatonfüredi Erzsébet Szanatóriumban és Hajmáskéren voltak. 1916-ban átadták a jutasi tartalékkórházat a járványkórházzal együtt. Ezekon kívül számos katonai, polgári és vöröskeresztes kórház, lábadozó, balatoni üdülőtelep szolgálta a sebesültek és betegek kezelését és ápolását. A már elfeledett és új járványos betegségek – kolera, tífusz, vérhas, nemi betegségek, spanyolnátha – terjedése ellen is védekezni kellett a harctéren és a háterszágban.

A hadsereg, a társadalmi szervezetek és a polgárok együttműködésével sok ezer sebesült és beteg ellátását sikerült megoldani. A Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény kiállítása a háború áldozatainak, sérültjeinek és a testi-lelki gondozásukat végző egészségügyi-eknek, lelkészeknek, vöröskeresztes ápolónőknek, irgalmas nővéreknek kíván emléket állítani.

Lichtneckert András

NYÁR A BALATONNÁL

Egy Balaton-parti település lelkipásztori szolgálata kapcsán az évet igazából két részletben lehet áttekinteni. Van egy késő ősztől kora tavaszig tartó időszak, amikor gyakorlatilag a helybéli hívekkel találkozom csak. Ez inkább egy befelé irányuló, erőgyűjtő idő a magam és a hívek szempontjából is: felnőtt katekézések, szentségvételelre készítő tanfolyamok zajlanak, amelyekből magam is mindig tanulok. Az advent és a karácsony is hihetetlenül szép és meghitt szokott lenni, ilyenkor gyakran szoktam gondolni a nyaraló hívekre, milyen kár, hogy ők ezt nem élhetik meg itt velünk.

A tavasztól ősziig tartó idő pedig olyan mint egy lustán elnyúló hullám. Van egy egyenes „felfutás”, egy hosszan elnyúló „zenit” (július-augusztus) és egy lassan beálló elcsendesedés. Almádit gyönyörű fekvése miatt sokan választják nyaralóhelyül, közülük sokan itt házasodnak és keresztesítik meg gyermekeiket főként a nyári időszakban. A szentmisék látogatottsága a főszezonban jelentősen megemelkedik.

Nemcsak érzem, hanem tudom is, hogy igazi belső igénnyel jönnek a nyaralók is a szentmisékre; igénylik a tartalmas igehirdetést, nagyon sokan járulnak szentáldozáshoz. Az már ritkább, hogy valaki elhozná bűnei terhét, de azért vannak, akik az itt adódó lehetőséggel élve végzik el szentgyónásukat. Májustól szeptember végéig Káptalanfüreden a kápolna előtti nagyon szép ligetes parkban van a szentmise, Almádiában pedig kihangsúlyozással segítjük, hogy a sok kisgyermekes szülő a templom kertjében vehessen részt szentmisén.

A nyári szabadságot úgy kell megtervezni és előkészíteni, hogy az alkalmas legyen arra, hogy a család minden tagja lelki, szellemi erővel újra töltődjön, ami legtöbbször nem jelent mást, mint aktív vagy passzív pihenést. Ez a feltétele annak, hogy már a szabadság alatt, vagy azt követően újra egymásra találjanak. A munkával töltött hónapok túlfeszítettek, kevesebb idő jut egymásra és az is gyakran feszültséggel terhelt.

Egy-két hét önmagában nem tud csodát hozni, de alkalmas arra, hogy a „csoda” előfeltételeit megteremtse. Azt tartom a legfontosabbnak, hogy előre, higgadtan beszélje meg a családdal, hogy ki milyen módon kívánja tölteni a közös nyaralást, mindenki bátran tárja fel, hogy ő hogyan képzelel el a közös időtöltést, amellyel burkoltan azt is kimondja, hogy mi az, ami őt kikapcsolja, és ezzel együtt feltölti. Lehetőség szerint a nyaralásba minél kevesebb feszességet vigyünk bele (természetesen a normalitás határain belül kell maradni!), mert ez újabb feszültségeket generálhat. Nem feltétlenül a nyaraláskor kell pótolni az évközben el-

mulasztott közös órákat... nem kell mindig mindenhova közösen mozdulni... napi programot összeállítani, de nagyon fontos, hogy legyenek azért oldott találkozási felületek.

A legtöbbet a nyár pozitív oldaláról szoktak beszélni, a nyár veszélyei közül a víztől, a kullancs-csipérsről, a strandi lopásokról, a túlzott napozásról és az ételmérgezések kerülnek előtérbe. Ezek valós veszélyek, amikre oda kell figyelni! De bízom abban, hogy nem egy Balaton parti város papjától hallanak először ama veszélyekről, amiket a Balaton „party-éjszaka” hordoz magában.

A korán felnövő fiatalok egyre korábban vetik bele magukat a délutáni hűsítő hullámok után az éjszaka forró kalandjaiba, akár néhány órás ismeretség után is, főleg ha előtte van lehetőség fölkeresni egy „jó szórakozóhelyet” is, ahol nem csak italt mérnek, bár már önmagában az is sok lenne! A szülőknek mondanám, -nem szülői, de valóságos tapasztalatból-: ne legyenek illúziók! A gyerek, gyerek; a kamasz, kamasz, a fiatal, fiatal... mint ahogy mi is végigjártunk valamennyi életszakaszt, és tudjuk a körülöttünk lévő világnak –főleg a médiumoknak- azóta sokkal agresszívebb és mélyebb a rossz irányú behatása a felnövekvő nemzedékekre.

A kamasz-lét, egy „elvarázsolt” lét, a szülőknek kell tehát ébernek lenniük. Nem kell mindent tiltani, de mindent felül kell vizsgálni. Nem kell a kamasz minden lépését aggodalommal figyelni, de türelemmel és tapintatosan kell tudni kamaszodó gyermekeikkel beszélgetni, így tartathatják meg azt a bizalmat, amely alapja az őszinte párbeszédnek és előfeltétele a nagy bukások elkerülésének.

Mindenesetre, ha a gyermek jól érzi magát otthon, akkor nem kívánczik el hazulról. Ezt elősegíthetjük azzal, ha megengedjük, hogy időnként meghívja barátait, barátait, azokat, akikkel jól megérti egymást a családdhoz (ha lehet pl. a családi nyaralásra), hogy kortársaival esténként a nyaraló udvarán grillezzenek, szórakozzanak egyszerű látótérben maradjanak.

Nem kell megrémülni, ha a szerelem jeleit látjuk kibontakozni, rögtön elsírni magunkat, ha tíz percet késik, vagy időnként fiatal felnőttként elfogyaszt egy pohár sört. Arra a nagyon bölcs felfogásra kell őket ránevelni, ami Szent Pál nyomán így is megfogalmazható: „majdnem mindent szabad, de nem minden válik az ember javára”; „majdnem mindent szabad, de csak mértékkel.”

Szabó János atya

20 ÉVES AZ ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT ÓVODA

Az Árpád-házi Szent Margit Római Katolikus Óvoda fennállása 20. évfordulójának megünneplése szentmisével kezdődött a Regina Mundi templomban. A szentmisét dr. Márfi Gyula érsek mutatta be az óvodásoknak, óvónőknek és a jelenlévő szülőknek, majd a szentmise végén megáldotta a főoltárt díszítő új keresztet. Az ünnepség az óvodában folytatódott, ahol a gyerekek táncos, énekes műsora után László Dezső plébános, az óvoda lelki igazgatója köszöntötte a jelenlevőket. Schall Jánosné, Judit néni, az óvoda tanév végén nyugalomba vonuló

vezetője felidézte az óvoda alapítását, majd megköszönte munkatársainak és a fenntartó intézménynek az elmúlt 20 évben végzett munkáját, támogatását. Halmay György a Szilágyi Keresztény Általános Iskola igazgatója, egyben a környék önkormányzati képviselője jelképes ajándékként a húsz évet jelképező 20 labdát ajándékozott az óvodának, és örömet fejezte ki, hogy milyen sok tanulójuk érkezik ebből az óvodából. A szülők nevében dr. Léner-Pintér Sára, a szülői munkaközösség egyik korábbi elnöke köszöntötte meg a vezetőnő munkáját.

CSATÁR-HEGYI BÚCSÚ

Minden év május első vasárnapján tartják a csatárhegyi Kápolna búcsúját. A szentmisét idén Medveczky Miklós érseki titkár celebrálta. Köszöntőjében elmondta, hogy az időjárás ugyan a kápolna falain kívül igen zord, viszont a lelkünk melegséggel és szeretettel van telve ezen a napon. Homíliájában kifejtette, hogy a szent kereszt a mi életünk is, nem vagyunk egyedül, keressük Isten üzenetét embertársainkban, akik felé szeretettel és nyitott szívvel kell lennünk.

A kereszt a dicsőség útja, amin nekünk is végig kell mennünk, mint azt ahogyan Jézus is tette. Beszédét a következő mondattal zárta: „válasszuk az életet, Jézus Krisztus keresztjét, hogy eljussunk az Isten dicsőségébe.”

HATÁRJÁRÁS MÁRK ÜNNEPÉT KÖVETŐEN A NEMESAPÁTI HEGYEK ALJÁN

Mintegy százötvenen vettek részt, a nyolcadik alkalommal megrendezett határjáráson, a nemesapáti hegyek tövében megbújó villámvágta keresztnél; ahol Sömenek István plébános kérte Isten áldását a környék gabonátláira, kapásnövényeire, hogy bő aratásban legyen része mindenkinek. A kegyeletes szertartás a Pápai-, a Magyar Himnusz és a Szózat közös eléneklésével ért véget. Az ünnepséget követő agapén fellépett az egyéves születésnapját ünneplő ApátiCitera Szakkör.

Horváth László

PÁPAI DIÁKOK SIKERE

A Mária Rádió és a Mindszenty Alapítvány által meghirdetett történelmi vetélkedő elsődleges célja az volt, hogy Mindszenty József bíboros, hercegprímás életművét egyre többen megismerjék, különleges életét a verseny segítségével felfedezzék, s mind ebből hitet, erőt merítsenek. A Mindszenty történelemversenyt olyan középiskolás diákok részére hirdették meg, akik nyitottak a történelmi valóság aktuális és modern értelmezésére, arra, hogy ne csak egy feladatlap jó megoldásait keressék, de gondolkodásra, szóra, vitára, játékokra bírják saját magukat és társaikat. Az országos döntőn azok a diákok vehettek részt, akik az első két forduló kihívásait sikerrel teljesítették.

A május 3-án – a Mindszenty engesztelő zarándoklathoz, szentmiséhez kapcsolódóan – az esztergomi Szent Adalbert Képzési Központban rendezték meg az országos döntőt, melyen 13 csapat vett részt. A versenyen egyébként 32 középiskola 62 csapata indult el októberben.

Gyönyörű helyszínen, rangos személyek értékelték a csapatok teljesítményét: Habsburg Lotharingiai Mihály főherceg; Cserháti Ferenc esztergom–budapesti segédpüspök; Varga János,

a bécsi Collegium Pázmáneum rektora; Dúl Géza, a Mária Rádió műsorigazgatója; Csűrös Csilla, az MTVA műsorvezetője és Kovács Gergely posztulátor, a Mindszenty Alapítvány ügyvezetője. Az egész napos versenyfolyam győztese a Pápai Református Kollégium Gimnáziuma és Művészeti Szakközépiskolájának „PRIMUS”elnevezésű csapata: Juhos Adél, Knapecz Kata, Löwenberger Patrik. Felkészítő tanár: Fodorné Nagy Bernadett.

A verseny díjazottjai utazást nyertek a bécsi Pázmáneumba, valamint táblagépeket, könyvjutalmakat és emlékérmeket vehettek át.

Május 11-én Dr. Varga János a Pázmáneum rektora kalauzolta a diákokat és tanáraikat abban az épületben, ahol Mindszenty József az utolsó éveit töltötte. Itt beléphettek pl. Mindszenty egykori ebédlőjébe, dolgozószobájába és a kápolnában szentmisén vehettek részt. Majd délután díszvendégek voltak az irgalmasok kórházában a koszorúzási ünnepségen. a bécsi magyarokkal, a Mindszenty Alapítvánnyal és a magyar nagykövettel együtt Mindszenty József szobránál.

Szabó Csaba

PAPSZENTELÉS ZIRCEN

A zirci ciszterci szerzetes közösség szolgálatába újabb felszentelt pap lépett. A zirci bazilikában május 17-én tartott szentelési szertartáson a paptársai, szerzetesek és a hívek jelenlétében dr. Márfi Gyula érsek szentelte pappá Nagy N. Lénárd ciszterci diakónust.

Fotó: Zirci Ciszterci Apátság

ARANYMISÉJÉT ÜNNEPELTE TIHANYBAN KORZENSZKY RICHÁRD

Pappá szentelésének 50. évfordulóján köszöntötték rendtársai, egykori tanítványai, munkatársai, paptestvérei és a hívek sokasága Korzenszky Richárd bencés perjelt május 23-án Tihanyban.

Fotó: Magyar Kurír

JEGYESEK MEGÁLDÁSA

Több éves hagyomány Badacsonytoma-
jon, hogy a szentségi házasságra készülő-
ket és a jegyesek borát pünkösdi
vasárnapján megáldják. Így történt ez
idén is, a Szent Imre templom előtti téren
Földi István atya megáldotta a házasulan-
dókat, akik lovas kocsikkal indultak to-
vább Badacsonyba a Rózsa-kőhöz, ahol a
megáldott borral koccintottak.

CURSILLO ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ VESZPRÉMBEN

A Cursillo Országos Ultreya programját idén május 17-én, Veszprémben rendezték meg. A Bazilikában dr. Márfi Gyula érsek főcelebrálásával szentmisével kezdődött a találkozó, melyen részt vett dr. Székely János püspök a mozgalom lelki vezetője is. Délután kiscsoportos beszélgetésekkel, tanúságtételekkel és beszámolókkal folytatódott a program. A záró áldás után lehetőség volt a az Érseki Palota, a Boldog Gizella Főegyházmegyei Gyűjtemény és a Szaléziánium megtekintésére.

HAGYOMÁNYTEREMTŐ KÖRMENET MÁRIÁVAL

A fatimai imaóráknak nagy hagyománya van Balatonalmádiban. Emlékezve a portugáliai kisvárosban történt első – 1917. május 13-i – Mária-jelenésre, minden hónap 13. napján összegyűlnek a templomba a helybéli hívek közös engesztelő imádságra az emberi világ, a szűkebb és tágabb környezet megtéréséhez a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérve. Az idén május 13-án hagyományteremtő kezdeményezésként körmenetben vitték végig a városon a Fatimai Szűzanya szobrát imádsággal és énekes áhítattal a Szent Margit-kápolnától a központi Szent Imre plébániatemplomig.

Toldi Éva

EGY KIS SZERETETET AZ IDŐSEKNEK!

Április 30-án délután az ajkai Szent István Király Római Katolikus Általános Iskola tanulói Szócön jártak az idősek otthonában. Minden ember számára fontos, hogy érezze, nincs egyedül, gondolnak rá, és Krisztus is velük van életük minden pillanatában. Ezt az érzést próbálták meg átadni a katolikus iskola diákjai az otthon lakói számára. Április utolsó napján, közeledvén anyák napjához énekekkel, versekkel lepték meg az otthon kápolnájában összegyűlt időseket.

MÚLTIDÉZÉS ÉS PÁPAI ÁLDÁS

Húsvét vasárnapján igazi, nem várt meglepetésben és felejthetetlen lelki élményben részesülhettek a szentmisén a nagykapornaki hívek. Major István plébános a szentmise elején emlékeztette az egybegyűlteket, hogy nemcsak Krisztus feltámadását ünneplik e napon, hanem a Szentséges Üdvözítőről elnevezett Apátság fennállásának 800. évfordulóját is, és ezen alkalomból Egyházunk legfőbb lelki pásztora, Ferenc pápa apostoli áldását küldte a templom lelkipásztorainak és híveinek.

AZ ÖRÖK HAZÁBA TÁVOZOTT

H. H. Konrad Unterhitzenberger a Passaui Egyházmegye preláta, egykori Egyházmegyei Karitászigazgató, Veszprém, Djakovo (Horvátország) és Kwidzyn (Lengyelország) tiszteletbeli kanonokja életének 76. évében hosszú betegség után 2014. április 23-án elhunyt. Konrad Unterhitzenbergert dr. Szendi József érsek nevezte ki a Veszprémi Főegyházmegye tiszteletbeli kanonokának, ezzel is értékelve azt a támogatást, amelyet a rendszerváltás után nyújtott a magyar egyház és a Veszprémi Egyházmegye számára.

A SZALÉZIÁNUM

AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉTEN

Június 12-14. között a veszprémi Szent Imre téren rendezték meg az ünnepi könyvhét programozatát. A Szaléziánium könyvesboltja idén már harmadik alkalommal mutatkozott be a veszprémieknek. A rendezvény nyitónapján Márfi Gyula érsek a nemrégiben megjelent „Az Istenkeresés Útján” című könyvről beszélgetett Németh F. Bernadett-tel, a veszprém megyei Napló főszerkesztőjével, majd a beszélgetés után az érdeklődőknek dedikálta a könyvet.

FATIMAI MEGEMLEKEZÉS HERCEGSZÁNTÓN

Márfi Gyula érsek mutatott be szentmisét május 13-án a Bács-Kiskun megyei Hercegszántón. A Hercegszántó Vodica-Máriakert kegyhelyen található a világ legnagyobb méretű Szűz Mária-szobra. Az eseményre Veszprémből is érkeztek zarándokok, a Magyarok Nagyasszonya plébánia hívei Schall Tamás plébánossal vettek részt az ünnepi szentmisén.

GYARAPODÓ ÉS MEGÚJULÓ EGYHÁZ

Litéri templom

A rendszerváltozás harmadik éve, 1992 egyházi eseményekben is hihetetlenül gazdag időszak volt hazánknak. Amint sorozatunk bevezetőjében írtam, összevetve a '70-es évekkel, a '80-as évek elejével, olyan intenzív változásoknak volt szemtanúja szinte évente a magyar társadalom, mint korábban több évtized leforgása alatt.

1992 augusztusa a litéri katolikusoknak emlékezetes dátum. Szent István király ünnepére felépült templomuk az államalapító szent király és Lisieux-i Kis Szent Teréz tiszteletére. Nevezetes időpontban, 1989. október 23-án kezdték meg az alapok lerakását, 1991-ben húzták fel a falakat, s 1992-re készült el a hajlék az önkormányzat, a püspökség és nyugati karitász-szervezetek támogatásával. Addig a litéri hívek egy iskolaépület ideiglenesen kápolnának berendezett egyik tantermében ünnepelhették meg az Úr napját hetente Polonkai József esperes-plébános idején. A templomot ünnepélyesen Szendi József püspök úr szentelte fel.

Az esztendő végére az ingatlanrendezés egyházmegyei szinten előrelendült. Várpalotán döntés született a volt katolikus ingatlanok pénzületi kártalanításáról, s az egyházközösség által tervezett plébániaépület és közösségi ház felépítéséhez a város térítésmentesen telket adott át az egyházközösségnek a Palota Söröző felett. Tapolcán a vincés nővérek visszakaptak egy zárdaépületet, és tárgyalások témája volt az egykori legényegyleti ház visszaszolgáltatása. Jogi megállapodás ugyan még nem született, de a gyakorlatban már az ala-

Litér

kulóban lévő keresztény népfőiskola vehette használatba az ingatlant. Megkezdődtek a tárgyalások továbbá a templomdombi iskola egyházi kezelésbe való átvételéről. (Itt kell kiegészítőképpen megjegyezni, hogy az 1991-től egyelőre hittanári szakkal meginduló hittudományi főiskola – mely ha nem is önálló épületben még, hanem mint vendég, a Veszprémi Egyetem területén kezdhetné meg munkáját – önálló épületbe költöztetése is napirendre került már ingatlan-cserével az 1992. évi önkormányzati fórumokon. Ugyanis várbéli hajdani ingatlanában egyetemi kollégium rendezkedett be a múlt rendszerben.)

A rendszerváltó hangulatot szemléltette az aktualitások jegyében a KÉSZ veszprémi szervezetének szeptemberi és októberi ülése. Dr. Tarr György jogász elnöklétével Vajna Lajos református lelkész, dr. Gáti István gyermekorvos és dr. Papp Sándor országgyűlési képviselő közreműködésével a jog, kötelesség, szabadság és felelősség, majd a szabadság és a kör-

Nagyréposti ház

nyezetvédelem kérdéskörét járták körül a rendezvények előadói. A KÉSZ-nek fel kell vállalnia azt a talán kevésbé kényelmes szerepkört – hangzott el –, hogy olyan kérdésekkel is foglalkozzék, amelyekbe a klerikusok esetleg talán illetéktelennek találják a világiak „beleszólását”. Ugyanis éppen a kommunikációhiány miatt lépten-nyomon konfliktushelyzet alakul ki, amely az Egyháznak árt leginkább. Példaként a hitoktatás körüli vitákat, klerikusok és laikusok kapcsolatában a bizalmatlanságot, a lelkiismeret kritikus megnyilvánulásait emelték ki. Téma volt, hogy a konzumtársadalmakban elhatalmasodott az egyházak szolgáltatásszerű jelenléte a világban, holott a Szeretet-Isten nem szolgált, hanem szolgál, és erre hívta meg papjait, lelkészeit. Ezzel kapcsolatban felmerült az egyházi keresztelő, a temetés, az esküvő... , amely nem válhat áruvá, mint a kereskedelem, s nem lehet másodlagos benne a szerzetsszolgálat, hiszen az a legfőbb lényege.

1993-as esztendő újabb egyházi ingatlan visszatérésével vette kezdetét. Március elején ünnepélyes szertartás keretében megáldották az egyházi tulajdonba visszakertült, felújított nagyréposti házat, amely ettől kezdve az egyházmegye hivatalainak adott helyet. A benedíkalást jeles vendég, Angelo Acerbi pápai

Acerbi áldása

nuncius végezte, aki Szendi József püspök úr meghívására érkezett Veszprémbe. Az ünnepségen szóba került a városi önkormányzat és a katolikus egyház kiegyensúlyozott kapcsolata, jó együttműködése, s Dióssy László polgármester a vendégnek ajándékképpen egy veszprémi emlékermet nyújtott át.

Áprilisban, Nagyböjt első vasárnapján a csopaki Szent István-templom gyönyörű tűzzománc stációkép-sorozatát kapott, melyet Lőrincz Vitus erdélyi származású képzőművész készített. A 14 részes sorozat, az oltár mögötti szárnycsopajttal a hívek adományából és az önkormányzat támogatásával készült el. Az ünnepen a stációsorozatot Gyűrű Géza püspöki helynök áldotta meg. (Folytatjuk.)

Toldi Éva

Csopaki stációkép

ELSŐÁLDOZÁSOK

Ajka

Berhida

Csajág

Cserszegtomaj

Devecser

Gyulafirátót

Alsóörs

Ósi

Badacsonytomaj

Veszprém - Szent László templom

Csopak

Nemesgulács

Hévíz

Marcaltó

Sármellék

Sümeg

Sümeg

Sümegcsehi

Szápár

Pápa

Szigliget

Tihany

Várpalota

Várpalota

Vaszar

*Veszprém - Szent Mihály Bazilika,
Padányi iskola 3.a*

Zalaapáti

Zalaszentiván

Veszprém - Regina Mundi Plébánia

*Veszprém - Magyarok Nagyasszonya
plébániatemplom*

Kisapáti

Gyenesdiás

Május-június az elsőáldozások és a bérmálkozások időszaka. A Veszprémi Főegyházmegyében is számos gyermek vette magához először az Oltáriszentséget, valamint nagyon sok fiatal részesült a bérmálás szentségében. Köszönjük a lelkipásztoroknak, illetve a hitoktatóknak, hogy megosztották velünk egyházközségük ünnepi pillanatait.

BÉRMÁLÁSOK

Gyulafirátót

Pápa

Bakonyháza

Berhida

Devecser

Hévíz

Marcaltő

Gyenesdiás

Sümeg

Sümeg

Tihany

Várpalota

Zalaszentő

Vaszar

Zalaapáti

Veszprém - Magyarok Nagyasszonya plébániatemplom

Veszprém - Szent László templom

Veszprém - Szent László templom

Nagyesztergár

VESZPRÉMI ÉRSEKSÉG

SZENT ANNA ÜNNEPE

NAGYSZÜLŐK KÖSZÖNTÉSE

Veszprém, 2014. július 25. 16 óra

A Veszprémi Főegyházmegye védőszentjének,
Szent Annának ünnepén a Szent Mihály Bazilikába
várjuk a nagymamákat és nagypapákat!

16 óra: Ünnepi érseki szentmise, majd a nagyszülők megáldása
17 óra: Kóródi Anikó operaénekes koncertje

„Ó Szent Anna, jámbor anyja Máriának légy velem, hogy példadra gyűjtson lángra az Isteni kegyelem.
Fölnevelted drága lelked malasztjával Máriát, híved vagyok, s Te nem hagyod aki Hozzád fölkiált.
Ó engedd meg, hogy minden bajt Benned bízván elbírnak, s az ítélet végnapján örömkönnyekeket sírjak.” Amen.

www.veszpremiersekseg.hu, www.stmihaly.hu, www.szalezianum.hu

